

**Směrnice
k nakládání s výsledky VaV
a duševního vlastnictví**

POZOR!
Pořízená kopie
je neřízený
dokument.

**Směrnice
k nakládání s výsledky VaV
a duševního vlastnictví**

Verze: 3
Platnost od: 1. 4.2017
Vlastník činnosti: Prorektorát pro vědu, výzkum a rozvoj
Garant procesu: Prorektorka pro vědu, výzkum a rozvoj
Kontroloval: Manažer kvality
Schválil: Prorektorka pro vědu, výzkum a rozvoj: Ing. Jarmila Zimmermannová, Ph.D

Směrnice
k nakládání s výsledky VaV
a duševního vlastnictví

POZOR!
Pořízená kopie
je neřízený
dokument.

Obsah:

1. Obecná ustanovení 3
 2. Vymezení pojmů 3
 3. Informační povinnost a evidence výsledků VaV 4
 4. Nakládání s duševním vlastnictvím 5
 5. Dílo, práva autora a princip ochrany práv 5
 6. Odpovědnost a sankce 6
- Záznam o provedené aktualizaci 7

	Směrnice k nakládání s výsledky VaV a duševního vlastnictví	POZOR! Pořízená kopie je neřízený dokument.
---	--	---

1. Obecná ustanovení

1. Tento předpis upravuje ochranu a realizaci práv duševního vlastnictví v rámci vztahu zaměstnavatel – zaměstnanec/student zejména k výsledkům činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích.
2. Předmětem této směrnice je způsob nakládání s výsledky VaV na Moravské vysoké škole Olomouc, o.p.s. (dále jen MVŠO) a vymezení pojmu duševní vlastnictví a stanovení práv a povinností souvisejících se vznikem, ohlášením, evidencí, ochranou, užíváním a komerčním využíváním práv k předmětům duševního vlastnictví.
3. Hlavním cílem MVŠO je provádět nezávisle základní výzkum, průmyslový vývoj nebo experimentální vývoj nebo veřejně šířit výsledky těchto činností formou výuky, publikací nebo transferu znalostí. Podniky (tedy subjekty vykonávající hospodářskou činnost), které mohou uplatňovat rozhodující vliv na MVŠO, např. jako podílníci nebo členové, nesmí mít přednostní přístup k výsledkům, jichž MVŠO dosáhla. Vykonává-li MVŠO rovněž hospodářské činnosti, je třeba pro financování, náklady a příjmy těchto hospodářských činností vést oddělené účetnictví. Oddělená účetní evidence musí být vedena tak, aby MVŠO mohla kdykoliv poskytnout věrohodné, aktuální a prokazatelné údaje o hospodaření s prostředky týkajícími se projektů.
4. Duševním vlastnictvím se rozumí výsledky činnosti, které zaměstnanec vytvořil při plnění úkolů plynoucích z jeho pracovního poměru nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu k MVŠO nebo v rámci plnění studijních povinností. Může přitom jít o:
 - a) průmyslové vlastnictví
 - b) duševní vlastnictví chráněné podle zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů a dalšími předpisy (např. díla autorská, souborná, kolektivní, počítačové programy, databáze, sborníky, díla zaměstnanecká a školní).
 - c) aplikované výsledky VaV nepodléhající řízení před zápisnými úřady.
5. Každý akademický pracovník MVŠO je z titulu svého pracovního zařazení a v rámci svých pracovních úkolů povinen se věnovat i vědecko-výzkumné činnosti a působit jako vědecko-výzkumný pracovník.
6. Ustanovení směrnice se aplikují i na výsledky činnosti, které původce/autor nevytvořil při plnění úkolů plynoucích z jeho pracovního poměru nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu k MVŠO, avšak rozhodl se je na MVŠO uplatnit nebo práva k nim na MVŠO převést. Taktéž se jím rozumí i výsledky činnosti, které původce/autor vytvořil ve spolupráci s MVŠO při práci na společných projektech a rozhodl se je společně s MVŠO uplatnit.

2. Vymezení pojmů

1. **Autorské dílo** je dílo literární, jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam. Autorské dílo je individuálně určený nehmotný statek, který splňuje tyto znaky:
 - je výsledkem tvůrčí duševní či vědecké činnosti autora,
 - jedinečnost nebo u počítačových programů, fotografií a databází alespoň původnost.
2. **Zaměstnanecké dílo** je autorské dílo, které zaměstnanec MVŠO vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu k MVŠO. Za zaměstnanecké dílo se považuje i kolektivní dílo, tj. dílo, na jehož tvorbě se podílí více autorů, které je vytvářeno z podnětu a pod vedením MVŠO a uváděno na veřejnost pod jejím jménem, přičemž příspěvky zahrnuté do takového díla nejsou schopny samostatného

Směrnice k nakládání s výsledky VaV a duševního vlastnictví

POZOR!
Pořízená kopie
je neřízený
dokument.

užití. Pracovněprávním vztahem je pro účely tohoto ustanovení pracovní poměr a vztahy z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr.

- Školní dílo** je dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu k MVŠO. MVŠO může školní dílo užít na základě zákonné bezúplatné licence dle § 35 odst. 3 autorského zákona nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě. V případě potřeby užít školní dílo nad rámec licence podle předchozí věty má MVŠO právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla za obvyklých podmínek.
- Společné dílo** je zaměstnanecké a/nebo školní dílo vytvořené společně s další osobou, která není ani v pracovněprávním vztahu k MVŠO, ani studentem MVŠO.
- Cizí dílo** je dílo vytvořené osobou, která nemá žádný pracovněprávní ani studijní vztah k MVŠO.
- Know-how** je soubor poznatků, dovedností, zkušeností a zběhlostí výrobní, technické, provozní, obchodní, vědecké, výzkumné nebo jiné povahy, které nejsou všeobecně známé nebo dostupné, jsou podstatné, popsatelné (lze je písemně zachytit), a jsou komerčně využitelné.
- Průmyslové vlastnictví** představuje výsledky duševní činnosti, které jsou nové a průmyslově (hospodářsky) využitelné. Jde o vynálezy, chránitelné patenty, technická řešení chránitelná užitnými vzory a/nebo průmyslovými vzory, zlepšovací návrhy, ochranné známky, zeměpisná označení, označení původu, odrůdy rostlin, dodatková ochranná označení a v některých státech i objevy.
- Patent** je ochranný dokument, který se uděluje na vynálezy za účelem ochrany předmětu vynálezů. Majitel patentu má výlučné právo chráněný vynález využívat, poskytovat souhlas k využívání jiným osobám (např. licenci) a má právo převést patent na jinou osobu.
- Ochrana předmětů průmyslového vlastnictví** je realizována udělením (a udržováním) patentů, zápisem (a udržováním) užitných vzorů, průmyslových vzorů, ochranných známek do rejstříku příslušného úřadu (v ČR u Úřadu průmyslového vlastnictví).
- Užitný vzor** je forma ochrany pro technická řešení, která jsou nová, přesahují rámec pouhé odborné dovednosti a jsou průmyslově využitelná. Užitný vzor představuje nižší úroveň ochrany než patent.

3. Informační povinnost a evidence výsledků VaV

- Vytvoří-li zaměstnanec MVŠO při plnění úkolů vyplývajících z jeho pracovního poměru k MVŠO výsledek v oblasti vědy a výzkumu (viz obecná ustanovení odst. 3 směrnice), je povinen do 30 kalendářních dnů ode dne přijetí výsledku k publikaci či jiné formy akceptace výsledku vyrozumět MVŠO o této skutečnosti a předat podklady potřebné k posouzení tohoto výsledku.
- Zaměstnanec splní svou informační povinnost předáním řádně vyplněného „Oznámení o vytvoření výsledku vědy a výzkumu“ (dále jen oznámení).
- Pracovištěm přijímajícím Oznámení o vytvoření výsledku vědy a výzkumu je prorektorát pro vědu, výzkum a rozvoj.
- Oznámení se podává pracovníkovi prorektorátu pro vědu, výzkum a rozvoj ve dvou vyhotoveních. Jedno vyhotovení v písemné podobě, druhé vyhotovení emailem v elektronické podobě.

	Směrnice k nakládání s výsledky VaV a duševního vlastnictví	POZOR! Pořízená kopie je neřízený dokument.
---	--	---

5. Oznámení se podává výhradně na formuláři, který je uveden v příloze č. 1 této směrnice. Elektronickou verzi formuláře je možné vyžádat na prorektorátu pro vědu, výzkum a rozvoj.

4. Nakládání s duševním vlastnictvím

1. Zaměstnanci MVŠO jsou ve spolupráci s prorektorátem pro vědu, výzkum a rozvoj povinni podniknout veškeré kroky, které na nich lze spravedlivě požadovat, aby udrželi, zachovali a ochránili tato práva vyplývající z duševního a průmyslového vlastnictví ke statkům vytvořeným v rámci plnění svých pracovních úkolů pro MVŠO.
2. V případě důvěrných informací jsou zaměstnanci povinni při uzavírání smluv s druhými stranami v textech smluv dbát na přesné označení důvěrných informací.

5. Dílo, práva autora a princip ochrany práv

1. Výsledek VaV může mít povahu hmotné věci a nehmotného statku, jímž může být zejména autorské dílo (např. kniha, vědecká studie, článek, sborník, odborný katalog výstavy, struktura databáze, počítačový program), nehmotný předmět práv souvisejících (obsah databáze) aj.
2. Zaměstnanecké autorské dílo je dílo, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu k zaměstnavateli.
3. MVŠO jako zaměstnavatel vykonává svým jménem a na svůj účet zaměstnancova majetková práva k dílu, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního či obdobného vztahu k zaměstnavateli.
4. Autorova osobnostní práva k zaměstnaneckému dílu zůstávají nedotčena.
5. Příslušní vedoucí zaměstnanci jsou povinni zajistit v rámci pracovních smluv, dohod o pracovní činnosti, dohod o provedení práce nebo jiným způsobem, např. popisem pracovní náplně písemným pokynem nebo zadáním úkolu, schopnost zaměstnavatele prokázat a doložit, že jde o zaměstnanecké dílo, tj. dílo ke splnění povinností vyplývajících z pracovního poměru, že zaměstnanec plnil takové tvůrčí úkoly. Může se rovněž jednat o pracovní úkol vyplývající ze zapojení do vědecko-výzkumné činnosti, doplňkové činnosti apod. v rámci jednotlivých smluv.
6. U zaměstnanců, kteří nemají popis pracovní činnosti, a z pracovní smlouvy tvůrčí, činnost výslovně nevyplývá, lze uplatňovat práva zaměstnavatele k jimi vyhotoveným dílům pouze v případě, že jim takový úkol byl uložen písemným pokynem nadřízeného zaměstnance. V případě pochybnosti, zda lze takový úkol uložit nadřízeným zaměstnancem je oprávněn rozhodnout - rektor.
7. Výkon práv k zaměstnaneckému dílu spočívá:
 - MVŠO může dílo zveřejnit, upravit, zpracovat včetně překladu, spojit s jiným dílem, zařadit do díla souborného i uvádět na veřejnost pod jménem MVŠO, vždy však musí připojit jméno autora díla či původce.
 - Není-li sjednáno jinak, má se za to, že autor udělil zaměstnavateli svolení k dokončení svého nehotového zaměstnaneckého díla pro případ, že jeho právní vztah k zaměstnavateli skončí dříve, než dílo dokončí, jakož i pro případ, že budou existovat důvodné obavy, že zaměstnanec dílo nedokončí řádně nebo včas v souladu s potřebami zaměstnavatele.

Směrnice
k nakládání s výsledky VaV
a duševního vlastnictví

POZOR!
Pořízená kopie
je neřízený
dokument.

- Autor zaměstnaneckého díla má vůči MVŠO právo na přiměřenou dodatečnou odměnu, jestliže se mzda nebo jiná odměna dostane do zjevného nepoměru k zisku z využití práv k zaměstnaneckému dílu.
 - Úpravu vztahů mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem lze smlouvou sjednat odchylně, tj. např., že zaměstnanec -autor může dílo vydat vlastním nákladem nebo zaměstnavatel poskytne zaměstnanci- autorovi licenci s právem poskytovat podlicence apod.
8. Při řešení vědeckovýzkumných, vývojových a jiných úkolů s jinou organizací je nutné předem smluvně stanovit, která ze smluvních stran bude mít právo na případně vytvořené nemotné statky a předměty průmyslového vlastnictví. V případě, kdy se obě strany dohodly na spoluvlastnictví, je nutné předem smluvně stanovit i výši spoluvlastnického podílu každé ze stran.

6. Odpovědnost a sankce

1. V případě, že zaměstnanec – autor/původce či student poruší při řešení vědeckovýzkumného úkolu v rámci plnění svých pracovních/studijních povinností stanovených v této směrnici, v dokumentaci vědeckovýzkumného projektu realizovaného MVŠO nebo v uzavřené smlouvě, nese plnou odpovědnost za škodu, kterou by tím utrpěla MVŠO. MVŠO může v takovém případě vůči zaměstnanci/studentovi uplatnit postup v souladu s příslušnými ustanoveními uvedených smluv, resp. zákoníku práce a autorského zákona vč. zákonů upravujících práva průmyslového vlastnictví a občanského zákoníku zejména je oprávněna od nich požadovat navrácení finanční podpory nebo její části, která jim byla k řešení vědeckovýzkumného/studijního úkolu či řešení projektu poskytnuta.

